

Gđa. MARINA MATULović-DROPULIĆ
MINISTRICA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA,
PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA
Ulica Republike Austrije 20
HR-10000 Zagreb

Tel: 01/3782147, fax: 01/3772 555
10.veljače 2005.

PREDMET: Osvrt na prvu sjednicu Komisije za procjenu Studije utjecaja na okoliš projekta Družba Adria

Poštovana gospođo Ministrice,
Odbor za zaštitu Jadrana je inicijativa uglednih građana, stručnjaka, znanstvenika, građanskih udruga i institucija koje su se udružile u naporu da se očuva i zaštiti Jadran kao naš najveći prirodni resurs. Užu, radnu Koordinaciju Odbora čine mreža udruga za zaštitu okoliša Zeleni forum, Franjevački svjetovni red i Udruga za demokratsko društvo (UDD). Naš prioritet je smanjiti, ili onemogućiti štetan utjecaj na Jadran, te stoga tražimo istupanje iz projekta Družba Adria.

Molimo Vas da nas temeljem Zakona o pravu na pristup informacijama u zakonskom roku obavijestite o sljedećem:

1. Kad će biti sljedeća sjednica Komisije?
2. Koji je pravovaljan zakonski rok odobravanja ili odbacivanja studije (jer Zakon je zbunjujući, ili u sebi protuslovan – v. novelirani čl. 29/2 i čl.30/3)?
3. Od kojeg datuma počinje teći ovaj rok temeljem važećeg Zakona o zaštiti okoliša?
4. Kad će zaključci s prve sjednice Komisije za procjenu Studije utjecaja na okoliš projekta Družba Adria biti objavljeni na web stranicama Ministarstva?
5. Zašto Komisija nije vodila zapisnik o svom radu – kako to zahtijeva Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš (čl 15/1) pa, susljedno, nije znala, na koja su od njezinih pitanja podnositelj zahtjeva i njegov izrađivač Studije dali odgovor, a na koji nisu?
6. Zašto je Komisija prihvatila, da se njezin rad nakon prve sjednice odvija fragmentirano, po "tematskim skupinama", a bez prisutva javnosti, što je u suprotnosti s čl.13/4 Pravilnika Vašeg Ministarstva?

U prilogu Vam dostavljamo naše osvrt na Prvu sjednicu Komisije.

S poštovanjem,

Za Odbor za zaštitu Jadrana:

Zoran Milić, Franjevački svjetovni red
Jakša Kušan, Udruga za demokratsko društvo
Jagoda Munić. Zelena akcija

(kontakt Zelena akcija, Frankopanska 1, pp. 952, HR-10000 Zagreb, tel./faks. 4813096, za@zelena-akcija.hr)

OSVRT ODBORA ZA ZAŠTITU JADRANA NA PRVU SJEDNICU KOMISIJE ZA PROCJENU STUDIJE UTJECAJA NA OKOLIŠ PROJEKTA DRUŽBA ADRIA

Nakon četverodnevno praćenja prve sjednice Komisije za procjenu Studije utjecaja na okoliš projekta DRUŽBA ADRIA, zapanjeni smo neprofesionanim načinom vođenja i provedbe cijelog postupka.

Smatramo da način, na koji su doneseni (ne)zaključci na ovoj sjednici, dovode u pitanje ne samo kredibilitet Komisije, već i Vlade RH, koja je kroz nadležno Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva odgovorna za sastav Komisije, poštivanje zakona i provedbu postupka procjene ove Studije. Pozdravljamo ipak znanstveni integritet samo pojedinih članova Komisije, koji su, usprkos neprofesionalnom vođenju, uspjeli izraziti svoje stavove i ocjene, te vjerujemo da bi rezultat odlučivanja Komisije bio drukčiji da je ono omogućeno na korektan način.

1. Tijekom četiri dana, u većem dijelu vremena, rad Komisije se sastojao od prezentacija Janaf-a i opsežnih, često agresivnih replika Janafa i izrađivača Studije članovima Komisije, koji su je pročitali Studiju, pa se umjesto na diskusije i procjene kvalitete Studije ponavljalo već iznijeto.

2. U tim prezentacijama se bitno promijenio opseg projekta Janafa pa sad, umjesto analize utjecaja druge i treće faze projekta Družba Adria (10 i 15 milijuna tona nafte), predstavnici Janafa obrađuje samo prvu fazu, a procjena utjecaja na okoliš od 10 i 15MT nafte godišnje se potpuno odbacuje. Već sama ova činjenica je dostatna za automatsko odbacivanje studije, jer se ne može planirati i pregovarati na međunarodnoj razini zahvat u okoliš u jednom opsegu, predstavljati Studiju utjecaja na okoliš u tom opsegu, a nakon toga pred Komisijom reducirati Studiju i htjeti izvoditi zahvat u daleko manjem opsegu.

3. Osim vojne tajne, Janaf je uveo zahtjev za poslovnom tajnom i tajnom upravnog postupka, čime bi se javnosti uskratilo pravo na obaviještenost, a Komisiji onemogućila procjena Studije.

4. Zapisnik rada Komisije nije vođen, ili je manjkavo vođen, tako da nitko u Komisiji nije bilježio koja su dodatna pitanja/zahtjeve članovi Komisije uputili Janafu i izrađivačima studije, čime se krši članak 15/1 Pravilnika o procjeni studija utjecaja na okoliš.

5. Pri donošenju zaključaka Komisije, u četvrtak popodne, predsjedavajući Mikulić ne provjerava, koliko je članova Komisije nazočno, ne stavlja jasan i nedvosmislen prijedlog zaključka na glasovanje, a niti se daje mogućnost suzdržavanja od glasovanja, što smatramo vrhuncem nekorektnosti i kršenja zakonskih prava i dužnosti članova Komisije.

Za ilustraciju, Predsjednik Komisije daje izjavu medijima o zaključcima Komisije nekoliko sati prije glasovanja!

6. Kako je preostalo više neodgovorenih pitanja, primjedaba i zahtjeva članova Komisije (a koja nisu zabilježena!), Predsjednik predlaže da ih rješavaju tematske radne skupine Komisije, zajedno s izrađivačima Studije i predstavnicima Janafa, izravno ili putem Intereneta, jer "nema potrebe produžavati sjednicu još jedan dan ili sazivati novu". Ovime se krši članak 13. Pravilnika o procjeni studija koji određuje da Komisija radi na sjednicama i da su njene sjednice javne.

Ukratko, zbog navedene izmjene opsega zahvata ("cjelovitost Studije") i zbog nepostojećeg toksikološkog prikaza, tek djelomične procjene rizika (eksplozija, požar, havarije...) i šteta za kraške vode, gospodarske djelatnosti na obali i u unutrašnjosti, nezadovoljavajućeg tretmana balastnih voda ("stručnost Studije") i neinformiranja susjednih zemalja (Zakon!), smatramo da Studiju treba odbaciti, a zbog nepoštivanja pravila potupanja Komisije i faktičkog isključivanja javnosti iz rada "po radnim skupinama", držimo da ova sjednica Komisije za procjenu studije utjecaja na okoliš krši duh i slovo Zakona i Pravilnika.

Stoga ponovno zahtijevamo od Vlade RH da istupi iz projekta Družba Adria, te da ne dopusti, da se ovaj projekt "ispod žita" odmah zamijeni s uvozom ruske visoko-sumporne nafte naftovodom preko kopna u Sisak i Rijeku (Urinj), pa se opet nađemo pred sličnim problemom, ovaj put izvoza preko Jadranskog mora svih mogućih, lakših i teških derivata ove nafte.